

HANDLEDNING AV
JENNY EDVARDSSON

VÄLKOMMEN TILL DENNA LÄRARHANDLEDNING!

Vad skoj att du och dina elever ska läsa och arbeta med *Sharre* av **Seluah Alsaati**.

Jag hoppas att du kommer att ha glädje av lärarhandledningen som du nu läser. I handledningen har jag valt att först kort sammanfatta handlingen och presentera författaren. Därefter tydliggör jag hur boken kan kopplas till Gy25 med fokus på svenskämnet. Sist presenterar jag olika uppgifter som du kan använda i klassrummet före, under och efter läsningen. Välj de uppgifter som du upplever är mest relevanta för dig och din klass.

Lycka till med läsningen och arbetet i klassrummet!

Jenny Edvardsson

Legitimerad lärare i svenska, historia och svenska som andraspråk mot SFI

OM BOKEN

Sharre är en rolig och stark berättelse i högt tempo. Den handlar om identitet och klasstillhörighet.

Det är sommaren efter gymnasiet och Sharre har precis blivit skjuten i knät. Han lägger skämt efter skämt från sjukhussängen medan vänner och familj avlösa varandra i besöksrummet. Kulan är en wake up-call, vad ska han göra med sitt liv? Sharre drömmer i hemlighet om att bli komiker, men komiker kopplas till pajas och pajas betyder dräng. Brorsan vet exakt vad Sharre ska göra. Plugga! Annars är du död. Grabbarna vet också vad han ska göra. Tjäna 10 lax på en körning! Men har Sharre verkligen bara valet mellan beknare och knegare?

OM FÖRFATTAREN

Seluah Alsaati är dramatiker och författare. Hennes första bok *Inte din baby* belönades med debutantpriset Slangbellan. Hennes pjäser har satts upp på flertalet teatrar. Seluah är uppväxt i Akalla och bor numera i Skärholmen i Stockholm.

KOPPLING TILL GY25

Sharre är en bok som passar att läsa på gymnasiet. Den lyfter frågor om identitet och klasstillhörighet och hur det är att växa upp i ett samtida Sverige. Det gör att romanen kan kopplas samman med läroplanens värdegrundsuppdrag som skrivs fram i läroplanens inledande kapitel:

Människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män samt solidaritet mellan människor är de värden som utbildningen ska gestalta och förmedla. (Gy11)

Skolan ska främja förståelse för andra människor och förmåga till inlevelse. Utbildningen ska präglas av öppenhet och respekt för människors olikheter. (Gy11)

Romanen kan med fördel läsas i ämnet svenska. I syftestexten för svenska står det exempelvis:

Undervisningen ska lyfta fram skönlitteraturens estetiska värde och stimulera eleverna att använda skönlitteratur ... som källa till förståelse av egna och andras erfarenheter och livsvillkor. Eleverna ska ges möjlighet att i skönlitteraturen se såväl det särskiljande som det allmänmänskliga i tid och rum. På så sätt ska undervisningen utmana eleverna till nya tankesätt och öppna för nya perspektiv. (syftestexten till ämnet svenska, Gy25)

Genom att läsa *Sharre* finns stora möjligheter att utmana eleverna till nya tankesätt och öppna upp för nya perspektiv samtidigt som romanen kan skapa igenkänning.

ARBETSUPPGIFTER FÖRE, UNDER OCH EFTER LÄSNINGEN

Här nedan presenteras flera olika uppgifter till *Sharre*. Välj de som passar dig och din elevgrupp.

FÖRE LÄSNING – BOKEN INTRODUCERAS

Låt eleverna undersöka titel, omslagsbild och baksidestext. Till sin hjälp kan de ha följande frågor:

- Vilken titel har boken? Vad får den dig att tänka på?
- Vad ser du på omslagsbilden? Hur hänger det du ser samman med titeln?
- Vilka tankar väcker baksidestexten hos dig?

Eleverna kan få skriva korta anteckningar kring frågorna och därefter diskutera frågorna i par innan diskussionen lyfts i helklass.

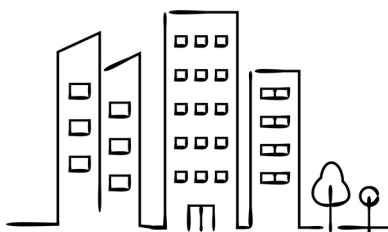
Läs därefter första kapitlet högt för eleverna.

FÖRE LÄSNING – INTRODUCERA BOKEN GENOM HÖGLÄSNING

Inled med att läsa bokens första sidor högt (sidorna 5, 6 och de två översta raderna på sidan 7). Låt eleverna under din läsning få fundera över vilka karaktärerna är. De kan ta hjälp av följande frågor:

- Vad heter karaktärerna i boken?
- Hur beskrivs de?
- Hur hör de samman?

Efter din läsning får eleverna i smågrupper diskutera sina svar på frågorna. Låt dem därefter få fundera över vad en bok som inleds på detta sätt kommer att handla om. Har de första sidorna gett dem några ledtrådar? Följ upp gruppsamtalen i helklass.

UNDER LÄSNING – GEMENSAM LÄSNING MED BOKSAMTAL

Då boken väcker många känslor kan det vara bra att fånga upp elevernas reflektioner i en läslogg. Loggen kan sedan användas för samtal i mindre grupp (ca 5 elever/grupp).

Dela upp läsning i fem lässtopp (exempelvis kapitel 1–6, kapitel 7–13, kapitel 14–22, kapitel 23–29 och kapitel 30-) och låt eleverna skriva läslogg till varje lässtopp. Läsloggen kan vara i form av en Text & Tanke-logg. Den ser ut så här:

TEXT	TANKE
I denna kolumn skriver du in citat från <i>Sharre</i> . Ange också sidnummer. Varje citat skrivs in i en egen ruta.	I denna kolumn skriver du in vilka tankar, känslor och funderingar som citatet väckte. Du får gärna ta hjälp av följande börjar: Jag förstår inte... Jag undrar... Detta påminner mig om... Jag tror att... Jag är förvånad över... Jag skulle vilja veta... Om jag var... Jag inser att... Jag vill veta mer om... Jag blir nyfiken på... Jag är förvånad över... Jag är inte säker...

I samband med varje lässtopp delar du in eleverna i grupper och de får dela med sig av sina loggar. Vad är det som de reagerat på under sin läsning? Förutom elevernas loggar kan du låta gruppsamtalen cirkulera kring de frågor som finns under rubriken Under läsning – diskussionsfrågor.

UNDER LÄSNING – DISKUSSIONSFRÅGOR

Här följer ett antal diskussionsfrågor och de är sammankopplade med bokens olika kapitel. Diskussionsfrågorna kan användas för diskussion i par, mindre grupp eller helklass. De kan också användas för individuellt skrivande.

KAPITEL 1-3

- Sharre lyfter fram svårigheten med att behöva välja sida. Måste man alltid välja sida? Kan man inte röra sig mellan olika grupper? Vad säger du?
- Att göra rätt är viktigt för Sharres bror. Han menar att universitetet är den enda och rätta vägen för Sharre. Vad tycker Sharre om det?
- Kapitel tre har rubriken "Wake up-call". Hur ska denna rubrik tolkas?

KAPITEL 4-6

- På sidan 42 står det "Folk formades av krig och svält, jag formades av att ha blivit skjuten". På vilket sätt har Sharre blivit formad av skottet i knäet?
- För Sharre är skämtet hans starkaste valuta. Hur använder han humorn i vardagen? Och är humorn alltid något bra för honom?

KAPITEL 7-9

- Hur känner sig Sharre när han står på scen under Tensta Träff?
- Sharre är bjuden på fest till Maya men är rädd för att inte passa in. Kan du känna igen dig i Sharres känsla?
- Hur har Mayas och Sharres relation utvecklats? Vad känner Sharre för henne?

KAPITEL 10-12

- Sharre återkommer gång på gång till ordet gautbarn. Vad menar han med det?
- Galab behöver pengar. När han och Sharre möts i ett spel låter Sharre honom vinna. Hade du kunnat göra något liknande för dina vänner?
- Sharre tänker tillbaka på när han var barn och skulle testa för Djurgården. Det var en värld helt annorlunda hans egen. Kan du ge några exempel på skillnader som fanns?

KAPITEL 13-15

- Sharre känner inte riktigt sig hemma på universitetet. Hur tar det sig uttryck i romanen?
- Sharres mamma kan inte arbeta och hon får inte heller pengar från Försäkringskassan. Hon måste förlita sig på sina söner. Hur tror du att hon känner inför detta?
- Berättelser kan vara viktiga och för Sharre är storebrorsans berättelser när han är liten guld värda. Brorsan berättar Bellmanhistorier men med Mahmoud som huvudperson. Vilka berättelser eller sagor minns du från din barndom? Vad var det som var så bra med dem?

KAPITEL 16-18

- Att söka arbete är inte så enkelt för Sharre. Han har prick i polisregistret. Hur tror du att han känner sig?
- På sidan 119 står det: "Vet ni vad ni är?" sa jag. "Ni är krabborna i hinken. Ni ser att jag har tagit mig upp och försöker nafsas mig i götten för att dra ner mig." Vad menar Sharre?
- Sharre får ett samtal från Södersjukhuset. Vad tror du har hänt med Galab?

KAPITEL 19-21

- För Galab är heder viktigt och han är beredd att slåss för att visa att han inte lägger ner sig. Håller du med honom i hans sätt att tänka eller tänker du att det finns andra sätt att lösa problem?
- Sharre och Maya blir ovänner. Vad handlar det om?
- Sharre vågar inte ställa sig på scen. Varför vågar han inte göra det som han tycker så mycket om?

KAPITEL 22-24

- Istället för att försöka möta problem och motgångar springer Sharre ifrån dem. Varför tror du att han gör det?
- När inget annat fungerar hänger Sharre med Galab och Warre igen. Denna gång blir det dock stora problem. Vad är det som händer?

KAPITEL 25-27

- Sharre får ett jobb. Han ska köra truck. Till en början går det bra men snart börjar han tröttna. Han är på väg att än en gång ge upp. Varför hamnar Sharre alltid i sådana här situationer?
- Sharre upplever att han hamnat i ett gisslandrama när han kommer till Maya. Varför då?
- Galab har skickat en länk till en teater och Sharre ska provspela. Han tycker att Hamlet borde vara mer komisk. Vad händer under auditionen?

KAPITEL 28-30

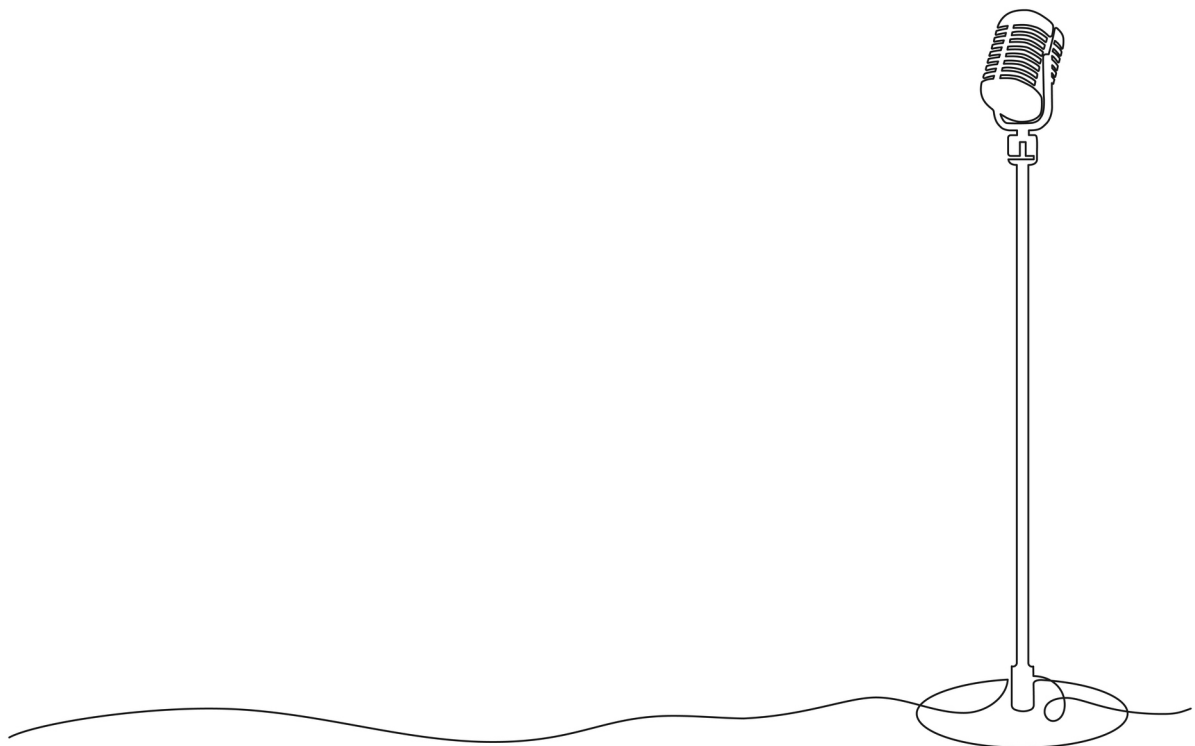
- Kapitel 28 har rubriken "Komisk monolog". Vad betyder det?
- Sharre vågar knappt berätta för sin mamma och bror att han ska börja på ett nytt jobb. Vad beror det på?
- Tillsammans med Maya får Sharre ihop flera sidor text till den komiska monologen men sedan vill han bara radera den. Varför tror du att han vill det?

KAPITEL 31-33

- Hur känner sig Sharre när han får testa sitt manus för regissören och övriga i teatersällskapet?
- Sharre har varit noga med att inte blanda ihop sina världar. Han har ett liv med Maya och ett annat med Galab och Warre men i kapitel 32 krockar världarna. På sidan 242 står det "Jag kände mig trapped mellan två världar. Hur skulle jag förhålla mig till båda samtidigt?". Varför tror du att han låtit världarna vara åtskilda?
- För första gången har Sharre pengar att betala hyran till lägenheten. På vilket sätt förändras Sharres och brorsans relation efter detta?

KAPITEL 34-35

- Det är premiärdags för Sharre men han får blackout. Hur löser han sin blackout?
- Man skulle kunna säga att kompisen Galab i slutet är en räddande ängel. På vilket sätt då?

EFTER LÄSNING – SKRIVUPPGIFT

Här följer ett förslag på skrivuppgift som eleverna kan göra efter sin läsning.

Humorn kan vara ett vapen men den kan också vara en sköld. Som vapen kan den slå håll på osanningar och som sköld kan den användas för att dölja sårbarhet. I Sharres fall är humorn både ett vapen och en sköld. Skriv en text där du diskuterar hur Sharre använder humorn på olika sätt i olika sammanhang. Ta hjälp av händelser från romanen för att exemplifiera dina resonemang.

EFTER LÄSNING – VÄLJ DEN VIKTIGASTE HÄNDELSEN

Låt eleverna efter läsning välja ut den händelse i boken som de tycker är den absolut viktigaste för handlingen. Låt dem kort återberätta händelsen för övriga i klassen tillsammans med en motivering. Varför är just den valda händelsen den viktigaste?

SHARRE